

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 fl
Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . . .
Egész évre . 5 . . . = 10 . . .

Megjelenik minden szerdán és szombaton

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér.

Egyes példányok Groszman J antiquar
üzletében, Polacsek V. dohánytözsdejében
Nagy Lajos, Groszmann J., Gubás F. és
Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók,

SZABADSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KOZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG:

hova a lap szellemi részét illető köz-
lemények küldendők:
Városháza 4. szám.

(Markó-ház.)

Szerkesztő otthon található egész nap.

KIADÓHIVATAL:

hova a nyiltterek, hirdetések és elő-
fizetési díjak, valamint reclamációk
küldendők:

Wesselényi Géza

könyvnyomdája

Széchenyi-utca 45. sz.

Adóvégrehajtás.

Adót fizetni, adót beszélni nem tartozik a kellemes dolgok közé. Ez már a magyar embernek természete, a melyet az abszolutizmus meggyűlölt keze oltott beléje. Ezt, az adófizetés és az adóbeszédök elleni ugynevezett fináncz antipatiát nem tudják magukban legyűzni olyan emberek sem, a kik pedig szeretik magukat — s méltán — jó hazafiaknak, felvilágosodott embereknek tartani. — Vagy talán ez karakterizálná a magyar embert?

Lássuk csak ezt a dolgot közelebbről. Mi az az adófizetés? Az állampolgárok azon kötelezettsége, hogy évenként visszatérőleg vagyoniuk, jövedelmük s élvezetük után bizonyos összeget fizetnek az államnak a célból, hogy ez a jogállam követelte szükségletek kiadásait abból is fedezze. Ezt a fizetési nemet ismeri minden állam s a nélkül állam magát — mai fogalmak szerint — fentartani nem képes.

Ennek a kötelezettségnek alá van vetve mindenki, a kinek valami kereseti képessége van s alá van vetve az ország területén levő összes érték, összes kereseti ág s minden élvezet. S az államok soha és sehol sem fognak felhagyni abbéli törekvésükkel, hogy jövedelmüket lehetőleg szaporítsák s új jövedelmi ágakat felfedezni s azokat lehetőleg kiaknázni igyekezzenek. Ez a pénz az államnál nem szolgál arra, hogy belőlük kincsek gyűjtessenek, de azon módon ismét felhasználatnak s a nemzet rétegeibe szétosztatnak.

De hagyjuk a kérdésnek nemzetgazdasági részét, hagyjuk a fináncz-politikát, melynek méltatása nagyobb teret igényel. Vegyük az adófizetési kötelezettséget az egyes ember szempontjából.

A magas adó az egyesre teher, különösen teher akkor, ha egyesek a többivel, a nagy tömeggel összehasonlítva, aránytalanul több adót fizetnek. Ez esetben az így terhelt egyén polgártársaival nem versenyezhet. De az ilyen adó-tüntetés egyeseknél csak ritkán, felette ritkán, mondhatni kivételkép fordul elő s így is csak olyan embereknek, a kik érdekeiket kellőleg megvédeni, megoltalmazni képtelenek; a kik tehát nem eléggé alkalmasak arra, hogy sokáig a felszínen maradjanak.

Rendes viszonyok közt nálunk Magyarországon az adóteher még elviselhető. Jól értsük meg egymást: még meg lehet mellette élni, mert hiszen mindenki átlag ugyanazon arányban fizetvén az adót, az emberek e részben az államnál protekcióban nem részesülnek.

Az adófizetési kötelezettség közös mindenkivel; ezen köteletség jogszerűségét kétségbe vonni nem lehet.

Ezen fizetési kötelezettségnek fő jellemvonása az állandóság, az, hogy évenként kell fizetni ugyanazon terhet azért, mert felteszi az állam, hogy évenként meg van mindenkinek a jövedelme.

Az adó tehát az évi jövedelmet terheli s az egyesek, az adófizetők szempontjából azt másnak nem lehet tartani, mint a legszükségesebb rendes kiadásnak, melyet a maga rendes idejében kiegyenlíteni kell ép úgy, mint bizonyos összeget ki kell adni a kenyérre.

Ezt az alapigazságot még kevesen látják be, pedig erre a végrehajtó öntudatosan avagy öntudatlanul naponként tanítgatja a restánsokat, a fizetni nem akarókat és pedig nem ingyen: pénzért s még azon felül okoz annyi kellemetlenséget a maga paedagogiai rendszerével, az

adóexecuczióval, a mennyit jó érzésű ember rendszeren a fizetendő adóösszeg kétszereséért sem venne fel.

Hát annak, hogy hasonló kellemetlenségnek eleje vételessék, van egy igen egyszerű módja: a rendes fizetés. Igen: a rendes, pontos fizetés.

Két úr szólalt fel e napokban az adó-execuczió ellen, a kik megtámadják az ilyen dolognál kifejtteni szokott szigort. Tudjuk, hogy e téren ők nem állanak egyedül s a közönség közül sokan vallják az ő nézetüket s a rendes, pontos fizetés tanácsa ellen azt az észrevételt teszik, hogy a túlmagas adót fizetni nem képesek, hogy szegények.

Tehát ezzel szemben ki kell jelentenünk, hogy ez az érv nem helyes. Egyforma adóteher nyomván mindenkit s az adóteher az átlagos ember képességéhez lévén mérve, azt a terhet meg kell bírnia mindenkinek. De ez a teher minden évre van számítva s azt a terhet évenként le kell róni, felgyűlni nem engedni, mert ha felgyűlt, akkor aztán nehezen megy annak lefizetése.

Az adófizető embernek az a fináncz a legnagyobb ellensége, a ki a lelkiismeretes szigort nem fejt ki, az egyeseknek oda kényszerítésére, hogy minden évben kifizesse az adót s a legnagyobb jóakarója az, a melyik minden törvényes eszközt megmozdit arra, hogy mindenkítől az évi adót behajtsa.

De ezt a princípiumot szeretnék, ha a fináncz-hatóságok nemcsak a fizetni mindig legkészebb középosztál, nál alkalmazná, de kiváló szigorral hajtáná azt végre a magasabb és alacsonyabb osztályoknál, dzsentrinél s a parasztnál is, mert erre a két faktorra az államnak mindig nagy szüksége van, mert ennek elszegényedése, tönkre tétele az állam gyengítésével jár.

Az erélyes finánczot, az erélyes végrehajtót, a ki a törvény korlátai közt mozog, mindig tisztelni kell, mert ez öntudatlan, vagy öntudatlanul, az mindegy, de mindig az állam s a fizető polgárok érdekében cselekszik s ha a fizetni nem akarókkal szemben a törvény szigorát alkalmazza, azt másnak, mint helyes dolognak, tekinteni nem lehet.

Más kérdés aztán a túlkapások kérdése, mely itt-ott, valljuk be, előfordul. De nem fordulhat az elő olyan helyütt, a hol a fizetési akarat megvan s csak a fizetési képesség hiányzik s nem fordul elő ott, a hol a végrehajtónak megadják azt a tiszteletet, a melyet állása megérdemel.

Még egyszer adjuk azt a tanácsot mindenkinek: fizesse ki minden évben az adóját. Az elemi csapásoknál mindig megjelenik, meg kell jelenni az állam segítő kezének, az adó-elengedésnek.

Dr. Németh Imre.

Az új iskolák.

Tudják lapunk olvasói, hogy a kultuszminiszter rendelete folytán városunk kötelezve lett népiskolák felállításáról gondoskodni s azt is tudják, hogy a város csakugyan belekezd e kötelezettség leróvásába, kimondván, hogy szeptemberre két iskolát rendszeresít: egyet a Kistemberre két iskolát rendszeresít: egyet a Major-, egyet a Kis-Füzes-utcán. Ez utóbbit már építik is, amahoz még nem kezdtek hozzá. Ezekről akarunk egy pár megszívlelendő gon-

dolatot közrebocsátani, hátha nem lesznek süketek az intéző körök.

A kis-füzes-utcai iskolának alapja le van rakva s már a beosztás is teljesen kivehető. Lesz ott egy tanterem, két lakó szoba, egy konyha, egy éléskamrácska s egy kis előszoba.

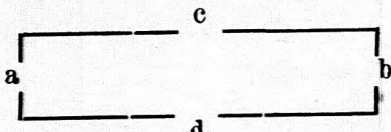
Kössünk bele mindjárt a tanterembe! 7 méter széles s 10 méter hosszú leendő, 80 gyermek számára lesz benne hely . . . Ugyan kérdem a városi mérnök urat, mint tervezőt, a mai kor követelményeinek megfelelő-e az, hogy ott a bejártnál csakis egy méter szabad hely lesz? . . . A szabad mozgás a ki- s bejárásnál ugyanam meg van akadályozva, már pedig erre is kell valamit adni egy városi iskolánál. Aztán a tanító helyére, az asztalra két méter van tervezve: hát azon a területen s számoló-gép, a tábla, egy sifon, a természetrajzi táblák, a földgömb, sat. vajjon elférnek-e? — Vagy talán olyan nagyságukat kell majd megrendelni, a melyek megfelelők lesznek? . . . Csodálatraméltó bölcsesség! . . . Hogy a gyermekek ülőhelyét illetőleg minő akar lenni a beosztás, nem tudhatni, legfőlebb csak azt tünt fel, hogy a két padosor között lesz egy közhely, de a fal, illetőleg az ablak felé eső részen a közhely mintha nem szerepelne kellő mértékben. . . . No de erre nem teszék megjegyzést, hiszen nem vagyok tájékozva ez irányban. Hanem járjuk be tovább az épülő helyet!

Hát a lakás! Ugyan tekintetes építető bizottság! nem rognak le e példátlan adakozás alatt?! Két szobát egy tanítónak!! Ki hallott ilyet? Hiszen igen sok helyen csak egy van! Miért ne lehetne Miskolczon is csak egy? . . . Ugyan hát mit gondolnak arról az intelligens tanítóról, ki eljön e helyre: nem érdemel az annyit, hogy egy külön kis szobája legyen, a hol azokat fogadja, kik beiratkozás végett mennek oda, kik csak ő vele akarnak beszélni, kik tanügyi dolgokat akarnak vele tárgyalni?! Hát egy kis u. n. „muzeum“-ocskája, kis dolgozó szobája nem lehet neki is, mint minden művelt embernek, ki komolyabb dolgokkal foglalkozik? Persze hát mit is akarnak?! Talán hogy szalonja is legyen a tanítónak?! . . . Nem, hanem azt akarjuk, hogy az a tanító, ha az írásbelieket javítja, ha olvas, ír, ne legyen ott a család közvetlen környezetében, hanem egy elvonultabb helyen, hol saját gyermekei sem háborgatják. De minek ugy-e bár! Jó az egy tanítónak, hiszen az ugy is csak „mester“!

Ha csak két szoba van, mire való volna nagyobb konyhát adni? . . . Elég az, ha a szobával egyenlő nagyságu területből konyha is lesz, meg éléstár is lesz, a hol egyuttal a padra vezető feljáró is helyet foglal. Méltó bölcsesség az előbbi sorokban foglaltaknak eszmemenetéhez! Pincze nincs, hát minek lenne kissé tágasabb konyha, kissé nagyobb éléstár? Hadd szorongjon a tanító! Hiszen ugy is az a tanító, quem dii oderunt!

És hogy teljes legyen a bölcsesség nyilatkozása: van, azaz lesz egy kis előszoba! Minő modern észjárás! . . . Lehet előszobáztatni is! . . . Hát nem nagyszerű eszme?! . . . Az a, csakhogy egyuttal elitelendő is a legnagyobb mértékben! Minél nagyszerűbb, annál megbotránkoztatóbb! Abból, vagy arra az előszobára konyhát, mondd négy ajtó fog nyilni. (Gondolom, hogy a padfeljáró a speizből lesz, a mint irtam az előbb. Különbben lehet, hogy a feljárót

is megelőszobáztatják!) Egy ajtó arra szolgál, hogy kívülről bejuthasson az ember az épületbe, egy arra, hogy bejussunk a tanító egyik szobájába, egy arra, hogy a konyhába lehessen jutni s egy arra, hogy a tanuló bemenjen a tanterembe. Rajza ez lehet:

a d = külső bejáró, b = tanítói lakásba, c = a konyhába, s az a = a tanteremben vezető ajtó! Ugy-e hogy nagyszerű! Másutt mindenütt lehetőleg külön bejárattal látják el a tantermet, ime itt megrakják a bejáratot több ajtóval, úgy gondolkozván, hadd legyen élet s mozgás az előszobában, hiszen a fő az, hogy az előszoba fel legyen használva!... Páratlan bölcsesség.

Ez a fűzes-utczai iskola látképe most!... Hogy később milyen lesz?... nem tudom. De hogy a lerajzoltnál még sokkal rosszabb, azt erősen hiszem.

S a kis-major-utcza? ... Ugyanilyen! ... Legalább úgy tudom, hogy a tervrajz a két épületé azonos... Hát miért is lenne más! ... Nincs se terület, se pénz nagyobb épületre! ... Minek előbb kaszárnya, azután iskola! ... Arra milliók is kevesek, erre százak is sokak! Hiszen esetleg abból több haszon lehet, mint ebből, mert ez az értelmet az, erkölcsöt szolgálja, amaz pedig a testet s a zsebet Minden esetre ez több, mint amaz! ... Ujkori műveltségi elv! ... Nálunk igen is gyakran alkalmazva!

Csak azt ajánljuk az építető bizottság figyelmébe, hogy ennek a kis-majori iskolának legalább a fekvését válassza meg jól, ha már a terv olyan hitvány, t. i. a nyugati oldalon építtessék, hogy az ablakok, az ajtó kelet felől legyenek.

Bocsánatot kérek, hogy így beleavatkoztam az építető bizottság, a városi mérnök úr dolgaiba, de hát isten látja lelkemet, lehetetlen volt elhallgatnom a fentieket, a mikor láttam a folyamatban levő építkezést, a melyet még mindig könnyű volna jóra irányítani... Minden bizonynyal többre kell becsülni egy azt a tanítót, mint saját véreinket, kik azokba az iskolákba fognak járni, mint a mennyire az a tervszerinti építkezés beszél rólunk ez irányban.

A kinek füle vagy a hallásra: hallja!

Spectator.

Magyar hitszónok.

Közel negyedszázados, hosszú harcz után a miskolci izraelita anyahitközség „haladó-párt”-ja tegnap előtt fényes diadalban bizonyította be, hogy a magyar állameszmének rendíthetetlen híve s hogy hazafias szellem és lélek hatja át.

Örömmel nyilváníthatjuk érületünk eme kifejezését, különösen akkor, midőn állandó fül- és szemtanúi voltunk ama gyűlöletes, ádáz és féktelen vallásháborúnak, melyet értelmetlen egyének tulságos vakbuzgósága, értelen fanatikus volta inkább személyi gyűlölségből, mintsem saját, vallásos meggyőződéséből kezdtek el — nemcsak saját egyéni reputációjuknak megbénítására, hanem a hitközség kompromittálására; midőn, majdnem egyhangú lelkesedéssel adják tudtára a magyar nemzetnek hazafias voltukat, melyet nem pusztá frázissal igazolnak, hanem tettel is bizonyítanak; bizonyították fényes dicsőséggel, midőn megválasztották hitközségük magyar rabbijává: Büchler Márton csongrádi magyar hitszónokot, kiből a hitközség oly kiváló hitszónokra talált, ki a hitközség jó hírnevét koszorúzni fogja az ő fenkölt szellemi tehetségével és jó hazafiságával. Páratlan rethor a megválasztott magyar rabbi kiről a közvélemény, tehát nem egyedül a hitközség emberei, hanem olyanok is, mint Herman Ottó, Horváth Lajos országgyűlési képviselők, Lévy József koszorús költők — nyilatkoztak róla az elismerés őszinte és igaz hangján.

Vajjon nem csengett-e a mi nagy tudós képviselőnk, Herman Ottó azon figyelmeztető szava a hitközség tagjainak fülében hogy: büszke lehet Miskolcz város zsidó hitközsége ha e hitszónokot meg tudja nyerni, ... Ugy-e a fenti mondás varázsa is sulylyal birt a hitközség tagjaira. Tudjuk, hogy az opponáló töredék még képes lett volna tovább is folytatni a harcot, szerette volna, ha a

hitszónok kérdése vajudott volna még egy pár emberöltőn keresztül, persze a hitközség, illetve a zsidóság kárára. Ámde Büchler rabbi úr szerencsés föllépése véget vetett a harcnak. Az ő személyében mindkét hadakozó fél megtalálta a maga emberét: az orthodoxok az orthodox rabbit, a neológok a szép műveltségű hitszónokot. Igen derék dolog a haladó pártiak részéről, hogy ők nem ragaszkodtak mereven a szemináriumból kikerült rabbikhoz; ebből látszik, hogy ők nem tekintve se jobbra, se balra, csak művelt papot kívánnak, a ki rendelkezik a szó hatalmával, édes hazánk zengzetes nyelvvel, nem bánják akár hol találják is azt.

Ugy hallottuk, hogy az orthodoxok táborában még most is vannak a választás eredményével elégedetlenek; ámde ezt nem akarjuk elhinni. Ha ez igaz volna, akkor az ő eddigi magaviseletük nem volt más, mint alávaló képmutatás, a kik hazafiattlan érzelmüket az orthodox dogmák alá rejtették. Ismételve mondjuk, hogy nem akarjuk ezt elhinni, mert nem hisszük, hogy a miskolci zsidó hitközség kebelében hazáárulók lennének.

Reméljük, hogy a hitközség kebelében dülő, fékezetlen gyűlölség, a kérdés tisztázásával meg fogszűnni; kell, hogy egygyé forjjon a zsidóság, és kell, hogy méltóvá tegye magát az állam által ujabban részökre adományozott nagy értékű jogaira, a liberális eszmék vívmányaira.

Vessenek azért fátolt a multra, nyujtsanak egymásnak a harczfelek békejobbot; felejtsek el a bántalmakat, tartsák meg jó hazafiságukat, ápolják mindenek előtt a legfőbbet: vallásukat. Munkálkodjanak egyesült erővel, védelmezzék szent jogaikat, védelmezzék továbbra is becsülettel, kitartással a magyar hazát!

A magyar nemzet trikolorjára írott veres betűket: Szabadság. Testvériség. Egyenlőség... jelzavaikat őrizzék meg szívökben továbbra is, hazafias érületű és gondolkodású polgárokhoz képest.

Üdvözölve legyen az egyesült miskolci izraelita hitközség minden tagja, a hitközség kiváló érdemű előjárósága élén dr. Gencsi Samu elnökkel, továbbá a hitközség magyar rabbija Büchler Márton!

Ottóius.

H I R E K.

Prologus

a jurista majálisra.

Nagyüremű, diszes s kiváló publicum!
A maga nemében csakugyan unicum,
Hogy a juristákért, mint ütjük a dobort!
Lelkesezés lángja mint vet ily nagy lobort!

Fürdik ma a népkert ragyogó fényárba,
Ünnepi díszit őt a természet magára.
Gyönyörű nap léssen... no, de még az este...
(A rendezőség még ezt is kikörestete).

A paradicsom is elbu' ma estére
(Bibliai vélem, ne értsenek félre)
Hát bizony elbujhat, oly nagy léssen a fény
A hold sem ragyog majd olyan nagyon hetykén.

Gondoltunk mi erre már biz' jó előre,
Küldöttéget küldtünk jó Urunk elébe.
És külön holdfényt rendelünk estére,
Millió csillagot gyújtunk ki az égbe.
S hogy felül ne mulja szép világításunk,
Kijelentettük, hogy nem concurálunk!
S megkértük az urat, ki ott fenn gyújtogatta,
Huzza kissé lejjebb a fényes lángokat!

Sima, lány parquetten suhannak a párok,
Nem kell félni! többé nincs se dom b, se árok!
A talp alá való Radics Béla huzza,
(A talp alá pedig sok-sok jurista nyuzza!)
Nem sajnálta hozzánk Pestről az utat,
Hej! nem lesz ott senki, a ki jól nem mulat!
Ugy fog húzni, hogy a sánta tánczra perdül,
Ugy fog húzni, hogy a beteg is felépül!

Rózsaszalag a parfüm... esti szellő hozza,
Fülmilét hozatunk a sűrű bokorba...
Csendes, lágy szellőtől susog a falevél...
Minden csak örömről, vigasságról beszél...
Csak prósis lesz kiün... honn' marad a prósa,
Spiritus helyett is ez léssen a borba!
Mert, hogy fő esküt tett Pandula ura,
Hogy nem léssen panasz ételre, itálra!

S ha... esnék... no... később, egy... kis... eső!
Föltűntünk léssen egy vízmentes lepedő,
Szár az lesz azalatt minden áldott lélek!
(A ki elázik?... hát arról nem beszéltek!)
Harminczöt jurista: a rendező gárda.
Törvénykönyvet csinált s im most publicálja:
„Tánczoljon a majális minden hölgye — lánya!”
Ez a törvénykönyv egyetlen szabálya.

Azt is kicsináltuk bizony jó előre,
Hogy az öreg nap is beállit fél ötre;
Ragyogó fényével bevon minden lelket,
Meleg sugarával áthat minden szivet!
A tánczos párokat úgy bearányozza,
Soha az emléket sem mile nem mossa!
J—s.

— Személyi hír. Herman Ottó városunk déli kerületének orzágygyűlési képviselője, kedves nejeének kíséretében a mai napon városunkba érkeztek, s egy-szersmind jelen is lesz a juristák mai fényes táncz-vigalmán.

— Ki lesz a főrendiház alelnöke? Ez a kérdés foglalkoztatja erősen az előkelő politikai köröket. A kombinációk alapján szerzett értesülésünk szerint, ha Szlávy koronaőr, a főrendiház alelnöke megválnék alelnöki tiszttségétől, e tiszttséggel vármegyénk nagyérdemű főispánja: báró Vay Béla valóságos belső titkos tanácsos bizatnék meg.

— Küldöttség a kultuszminiszter előtt. A miskolci ev. ref. egyház tanácsa legközelebb tartott ülésén elhatározta, hogy a miskolci ev. ref. főgymnasium építési ügyében küldöttséget meneszt a kultuszminiszterhez. A küldöttség tagjaiul Kun Bertalan püspök, Mikuleczky István főgondnok, Horváth Lajos orsz. képviselő és Bizony Ákos iskolakormányzó választották meg. A küldöttség legközelebb járul a kultuszminiszter színe elé.

— Hymen. Szaffka Viktor a magyar államvasutak miskolci üzletvezetőségének fiatal tisztviselője a napokban jegyet váltott özv. Fáy Béláné szül. Kerekes Gizella urnóval. Az igaz szerelem szötte frigyét zavartalan és tartós boldogság kísérelje.

— Esküvő. Spekál János sárospataki lakos, püspökmester ma vezeti oltárhoz Simon József polgártársunk kedves és művelt leányát: Piroskát.

— Eljegyzés. Stiller Ignác miskolci jóhírű kereskedő kedves leányát, Etelkát a napokban jegyezte el Róna Sándor, a „Hirschl és fia” cég intézője Budapestről.

— Eljegyzés. Boross Rezső, az „Első magyar általános biztosító társaság” tisztviselője eljegyezte Kacsér Viktória kisasszonyt, Kacsér János leányát Kallmesen (Sáros megye).

— Áthelyezések. Szathmáry Gizella rudabányai és Pontos Emilia boldvai postamesternők kölcsönösen áthelyeztettek.

— Megőrült tudós. Xantus Gábor, a nemzeti muzeum entnographiai osztályának őre, városunk széles körében ismert egyén, a magyar tudományos világ egyik kitűnősége, Voloszában megőrült. A szerencsétlen tudós Budapestre szállították, hol dr. Laufenauer orvos kezeli, hihetőleg azon reményvel, hogy szerencsétlen volta jobb sorsra fordul. Xantus János első neje — kitől azonban elvált — Doleschall Gabriella, néhai Doleschall Gábor miskolci orvos leánya volt, egyetlen fia Xantus Gábor gym. tanuló.

— Katonai hír. Bolla Kálmán tábornok, honvéd kerületi parancsnok kedden este városunkba érkezett. Szerdán és csütörtökön a honvédsapatok felett szemlét tartott.

— Adóvégrehajtási mizeriák. „Egy szegény ember” aláírással lapunk múlt számában egy közlemény jelent meg, melyben egy úr arról panaszkodik, hogy őt adóvégrehajtók többek megbotránkoztására nyílt utcán exekválták meg, s hogy e feletti panaszára azt a hivatalos értesítést kapta Kóris Kálmán városi adópénztárnok urtól, hogy a kérdéses dolog nem olyan bűn, a melyért az illető végrehajtókat megbüntetni kellene. Minthogy alkalmunk nyílt az e tárgyban felvett ügyiratokat áttekinteni, kijelenthetjük az érdekelt hivatalnokok rehabilitálása czéljából, hogy a panaszkodó úrnak, a kit a dolog bosszantott, nincs igaza. Ugyanis a dolog úgy történt, hogy az illető urtól bizonyos adót többször követeltek, mala exkválták is. Mivel többszörös figyelmeztetés dacára sem akart fizetni, a végrehajtók a pénzügyigazgatóság rendelete folytán az árverés foganatosíthatása végett kiküldtetek a lefoglalt butoroknak az árverési helyiségbe való beszállítására. Az illető ur a város végén lakván, kimenet találkozott vele a végrehajtók, a kik vele utjuk czélját megismertetvén a saját érdekében kérték, fizesse ki a hátralékot, vagy arra fizessen valamit. Ekkor történt a fizetés. Hasonló esetben hasonló eljárásért vannak sokan, a kik a köszönetüket fejeznék ki a végrehajtónak, hogy a butor elhurcolás kellemetlensége és szegényétől megmentették az illető családot. Engedje meg a cikkíró „egy szegény ember”, hogy elkésve bár, helyette mi köszönjük meg ezen végrehajtóknak, hogy vele szemben ilyen udvariasan jártak el. A „pénzedet és életedet” című cikkért sem vállaljuk el a szavatosságot, mert azt bementés folytán irtuk meg. E részben az illető végrehajtók maguk ellen — s ezt igen helyesen tették — megkérték a fegyelmi eljárást. Ez az út alkalmas arra, hogy a tiszta tényállást kiderítse s az ügy feletti határozatot mondhassunk. *Felelős szerkesztő.*

— Tanárnők. Serényi Anna k. a. Budapestben a tanárnői kurzust kitűnő sikerrel végezte el; Farkas Olga k. a., Farkas János ügyvéd leánya a budapesti polg. isk. tanárnői képezdében a matematikai, testvére Farkas Margit k. a. pedig az orsz. zeneakadémiában a zenetanárnői kurzust kitűnő eredménnyel végezte el.

— Posta és távirda-segédtszti tanfolyam Miskolczon. Városunkban szeptember 1-én hat óra terjedő gyakorlati tanfolyam nyílik meg posta és távirda-segédtsztek kiképzésére. E tanfolyamra első sorban kisebb hivatalnoki állásokra igazolvánnyal bíró albiztek, másodsorban postamesteri vagy kiadói minőségben szolgált férfiak, végül oly 16-ik életévüket be-

töltött ifjak pályázhatnak, kik valamely középiskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték. Felvételle augusztus hó 10 ig lehet jelentkezni a kassai posta és távirda-igazgatóságánál.

— **Installáció.** Blazsejovszky Ferencz apát-plébános apátta való ünnepélyes beiktatása vasárnap, f. hó 15-én lesz a miskolci róm. kath. templomban. Az ünnepélyes installációt Foltin János egri prépost végzi fényes papi segédlettel.

— **Hitszónok választás.** A miskolci izr. anyahitközség csütörtökön délután 5 órakor dr. Gencsi Samu elnöke alatt rendkívüli ülést tartott, melyen a régóta vajdó magyar hitszónoki állás kérdése teljes megoldást nyert. Ugyanis a hitközség a közvélemény kívánságához képest, Dr. Majzler Job, Dr. Sugár Jakab és Dr. Ixel Soma felszólalásai után Bűchler Márton csongrádi, Dr. Veisz Mór berlini rabbijelölt és Dr. Klein József gödöllői rabbi, az előkészítő bizottság által kandidáltak közül egyhangulag Bűchler Márton csongrádi rabbit választotta meg.

— **100 év után.** Mihalecz Józsefné elaggott asszony hunyt el a napokban városunkban, felsőszirma-utcai lakásán. Temetése élénk részvét mellett történt meg.

— **Az „Arany János ifjúsági önképző- és dalkör”-e** mint minden iskolai év 2 havi szünetében, úgy a jelen évben is, még pedig a jövő hétfőn alakul meg. A kör helyiségének való atengedéséért a mai napon az ifjúság részéről küldöttség járul Blazsejovszky apát-plébánoshoz, kinek a nemes cél iránt való érületét ismerve, az ifjúság ezen kívánalmát bizonyosan teljesíteni fogja.

— **A találkozás.** Diós-győrben lakott R. L. mérnök és M. F. technikus, kik Borsodmegyében a legjobb barátok voltak. A szóbeszéd szájra kapta a két fiatal embert s igaz barátságukról sok érdekeset, de soha rosszat nem beszéltek. Ha R. sétálni ment, biztosra lehetett venni, hogy M. a közelben van; ha M. utra kelt, R. elkísérte, szóval mindenütt együtt ebédeltek és vacsoráztak.

Mindenki gyönyörködött a két fiatal ember barátságában s akadtak sokan, a kik azt mondták. — **Meglátsátok, ebből a nagy barátságból nem sokára nagy gyűlölet leszen.** Igaza van a közmondásnak.

Az ok, a mely a Castor és Pollux barátságát tönkre tette, egy fiatal szép leányzó volt: K. Z. egy zemplénmezei földbirtokosnak a leánya.

Nem kell elmondanunk, milyen volt a leány. Olyan volt, a milyenek a költők kedveseiket festik, olyan szép, üde, gyermeki kedélyű, mint egy gyermek, olyan volt, hogy a két jóbarát egyszerre belészeretett.

És megszerették a leányt. Bevallották egymásnak. És meggyűlölték egymást. . . . Nagy volt mindkettőjük szerelme. Nagyobb a barátságnál. Nem lehetett már együtt látni őket, két különböző helyen, messze egymástól lakott a két jó barát.

Történt egy táncmulatságon, hogy M. F. sokat sugdosott barátainak. R. L. meghallotta azt, hogy róla van szó, kérdőre vonta érte M. F.-et és — kihívta párbajra.

A párbaj a diósgyőri hámor mellett folyt le a fenyves tisztásán. Távolról a hámor gépeinek zakatolása hallatszódott ide, amott egy rigó szólt, itt az egykori két jóbarát állott szemközt, kezükben a fegyver, husz lépésnyire távolban egymástól.

A segédek békítési kísérletei meghiusultak. Az egyik segéd tapsolt: a fegyverek eldőrdültek és R. L. vértől boritva feküdt a földön.

M. eldobta pisztolyát és eltűnt az erdő mélyében.

A mit itt megirtunk, az már régen, öt éve történt. A diósgyőri hámorban még beszéltek egy ideig a két jó barát párbajáról, M. F. eltűnéséről, de azután minden elcsendesült. . . .

M. F. pedig bolyongott az erdő mélyében napokig. Mikor ezt megunt, titokban kivitorlázott Amerikába.

Technikus volt, tudományát az ujjvilágban megbecsülték és egy gyárnak csakhamar a vezérigazgatója lett.

Multak a napok, a hetek, sőt a hónapok is. Lelkéből az otthon megszeretett leánynak képe mindinkább elmosódott és helyét elfoglalta a gyáros leányának képe. . . .

Nem sokáig tétovázott: megkérte a leány kezét. A gyáros odaadta, a leány szíves örömet lett nevére.

És ismét multak a hetek, hónapok és M. F. nek eszébe jutott, hogy megmutatja nevének az ő szülőföldjét. A boldog apósa egy perczig sem ellenkezett vejevel s másnap már a leggyorsabb gőzösön ültek, a mely a szerető párt hét nap alatt átszállította a vén Európába.

A vonat gyorsan elhozta őket Hamburgból Miskolcra. M. F. megmutatta nevének a várost, az Avashegyvet, a fatornyos templomot és sétával töltötték az idejüket.

M. is, neje is egy-egy kis gyermeküket kézen fogták s egymásba kapaszkodva haladtak az uton. Hosszu volt az út és a hosszu ut végén találkoztak egy sétáló párral, a kik szintén két kis gyermeket vezettek.

M. F. merően nézett a sétálókra és a másik pillanában odarohant és — R. L. karjaiba borult. Az eset magyarázata egyszerű: R. L. felgyógyult a párbajokozta sebből, nőül vette K. Z.-t s azóta már két próc-emele is boldogította a házasságukat.

A napokban történt ez Miskolcra az Avashegy alján s azóta a barátságuk ép olyan hű, ép olyan jó, mint volt ezelőtt öt évvel. . . . Együtt vigadtak most több napig, mignem az amerikai honpolgárt kötelessége a visszatérésre szólította, a mikor is boldogan ment vissza a tengeren tuli új hazába.

— **Szocialisták kiűzése.** Emilitést tettünk lapunk legközelebbi számában, hogy Szóke Pál asztalos műhelyében néhány Budapestről ide került munkás a sztrájk veszedelmes útjára akarta csábítani a városunkban állandóan dolgozó békés munkásokat. Hanem dicséretükre legyen mondva munkásainknak, ők a csábítók szavára nem hallgattak, egyetlen asztalos munkást sem voltak képesek ügynökök megnyerni, pedig sorra bejárták a városunkban levő összes asztalosműhelyeket. A rendőrség is neszét vévén a dolognak, a két jó madarat elfogta s kötött utlevéllel illetőségi helyükre: Budapestre szállította.

— **Tűz.** Kedden este 10 órakor a huszárlaktanyában a széna és szalmatartó épület — mint rendszeren — ismeretlen okból kigyuladt. A tüzet a mihamar a vész színhelyére érkezett tűzoltóság lokalizálta.

— **A boldvavölgyi vasút.** A boldva-völgyi vasút létesítésére vonatkozó tárgyalások az érdekeltek befejeztettek. A még hiányzó törzsrésvényeket az érdekelt nagyobb birtokosok s Abauj-Torna vármegye átvették. Borsodmegye 25,000 frttal segívezi a vállalatot, melynek most már finanszírozása van hátra. A vasút engedélyese Miklós Ödön államtitkár hivatalos állásából folyólag leköszönvén, helyébe Miklós Gyula ország képviselő lépett. A vasutat újabb megállapodás szerint nemcsak (Sajó-Ecségtől) Szendrőig, hanem Tornaig építik. Az így 59 kilométer hosszú pálya építési költsége 1,800,000 fruban van megállapítva, melyből 35%, azaz 630,000 frt törzsrésvényekkel fedezendő. Ehhez járultak Borsodvármegye és közvégei 724,000 frttal, uradalmak 38,000 frttal, az állam által kilátásba helyezve 270,000 frt. A hiány volt ezek szerint 97,000 frt. Ebből, mint értesültünk, Abauj-Tornamegye 50,000 frtot már elvállalt, nem különben magánbirtokosok is több ezer forintot ígérő összeget vállaltak. Miskolcz város a hozzájárulás iránt zintén felkértek, valamint az érdekelt nagyobb birtokosok is. A közvégek a megszavazott hozzájárulási összeget a Magyar-Jelzalog-banktól veszik fel s a kötvények kiküldtetek. A formaszertől eljárás befejezte után a vállalat financeirozása s a vasút kiépítés kezdetét veendő. Ennek kieszközlésére Miklós Gyula, Ragályi Béla, Bárczay László, Terhes Lajos tagokból álló bizottság küldetett ki. A végrehajtó bizottság Podhraczký János jolsvai hercegi uradalmi igazgató, Kachelman Viktor, Bárczay László és Kohn Gábor birtokosokkal kiegészítettet.

— **Beszakadt hidak.** Egy 240 métermázsas sulyu gőzkazánt szállítottak csütörtökön reggel a miskolci gőmőri vasuti állomástól a diósgyőri papirgyár részére. Városunk előjárósága intézkedett, hogy a hidak, melyeken a vasszörnyeteket átszállították, kellő támaszt nyerjenek a nagy súly ellen. Ám a hatóság minden intézkedése kárba veszett, mert a király-utcai hid az irtózatossalaskotmány rendkívüli terhe alatt felmondván a szolgálatot — leszakadt. Egy napi hosszú kintlódás után a vas-szörnyeteket kiemelték a kényelmetlen helyzetéből és tovább szállították. Ámde fent, a fászkert mellett levő hidon ugyanaz a sors érte: az is leszakadt alatta. Lépünk zártakor még mindig városunkban vesztegel a vas-szörnyeteg. Hogy mikor jut majd rendeltetési helyére, azt csak a jó Isten tudja. — Ez a dolog is ékesen beszél városunk mérnökének nagy talentuma mellett!

— **Újabb cigányhaboru.** Az igaz, hogy nincsen rendetlenebb, piszkosabb, haszontalanabb nép a cigányánál, de különösen a vándorcigányánál. Hiába teszik a legjobb intézkedéseket, nem lehet velők bérni, nem tud levétközni csunya természetéből és szokásaiból. Csokina Barna János vajdasága alatt 12 szekér zsolczi és csabai cigány haladt Senye felé, elérték a korcsmát, megállottak előtte s az öregek beemelve, nagy pálinkavást rendeztek. Mikor már tele itták magukat, verekedő kedvük támadt s a véletlenség épen arra hozta a Sztajka és Kolompár vajdasága alatt álló ungmegyei cigányokat, kik szintén Senye felé tartottak. Csokinaék megtámadják az ungiakat, kik mintegy 10 szekeren voltak s nem tekintve se nőt, se gyereket, agyba-főbe kezdik verni az utóbbiakat s oly véngeszt vittek végbe, hogy hatan súlyos testi sértést szenvedtek, egy férfit és egy öreg asszonyt pedig annyira összetörték, hogy most a halállal vívódnak. A csendőrök azonban elfogták a verekedő cigányokat s bekísérték Miskolcra, hol a törvényszék fogházában várják megérdemelt büntetésüket.

— **„Csodafalu”** nevet adtak a fővárosi lapok a megyénkben fekvő Poga községnek, a mely szerdáig arról volt nevezetes, hogy tűz csak egyszer volt benne a tizenkilencedik században. Az e téren való tapasztalatlansága miatt azután kis hiba, hogy teljesen el nem pusztult. Pogán szerdán tűz ütött ki, a mi a lakosokat annyira megrémítette, hogy hozzá sem fogtak az oltáshoz, hanem egyszerűen térdre borultak és imádkoztak. Ha az ónodi önkéntes tűzoltó-egyesület néhány tagja ki nem vonul a teeskendővel és serényen hozzá nem lát az oltáshoz, a falu teljesen leéghetett volna. Így csak három lakóház és három melléképület hamvadt el. Poga falunak különben azon kívül, hogy a tűztől irtózik, még egy nevezetessége van: egy kétfejű sasos német mutató táblája.

— **Felhívás.** Mindazon t. cz. ipartársainkat, kik a Budapestben megnyílt villamos erővel hajtott munkagépek kiállítását megtekinteni s tanulmányozni kívánják, tekintettel arra, hogy ennek lehetővé tételét a magas kormány kedvezményezett vasuti menetjegyek kiadásával teszi mindenkire lehetővé, tisztelettel felkérjük, miszerint e részbeni irándékat e folyó hó 20-ig bezárólag az ipartestület irodájában bejelenteni s ezáltal azon célzt, hogy a kiállítást ipartestületünk tagjai minél számosabban és együttesen látogathassák meg, elősegíteni sziveskedjenek. A kiállítást — ha legalább 10-en egy csoportban utaznak — meglátogatni önjártók vasuton a magasabb kocsiosztályban, a közvetlen alacsonyabb kocsiosztályra szóló menetjeggyel, a III-ad osztályban pedig fél III-ad osztályú jeggyel utazhatnak s arról a jelentkezők számarányához képest elnökségünk fog gondoskodni. Az utazás határideje később fog megállapítani s a jelentkezőknek tudomására hozatni. Miskolcz, 1894. évi július hó 10-én. Pfliegler, elnök. Vidor Ernő, ipart. titkár.

— **5 frt jutalom van letéve** kiadóhivatalunkban annak a részére, ki egy arany láncból készült karpereczet, melyen egy 1848-iki arany van, s csütörtökön este vagy a népkertben, vagy a népkerttől a Forgóhidig vezetl uton veszett el, szíves lesz kiadóhivatalunknak átadni.

— **Miskolcz városában felállítandó „Kossuth”-szobor költségeire adakoztak:** Sturman Lénárd gyűjtőivén Sturman Lénárd (Csernely) 5 frt. — Heő-Csaba előljáróság gyűjtő-ivén 17 frt 16 kr. H.-Csaba község 2 frt, Kellner Ignác 1 frt, Kakuk Ferencz 1 frt, Balha Miklós 50 kr., özv. Deneczky Károlyné 3 frt, Gyuracsó József 1 frt, Fülöp Lőrinczné 50 kr., Répás László 20 kr., Tóth Károly 20 kr., Kohányi Bálint 20 kr., Tamasek József 20 kr., Beliczky Sámuel 50 kr., Juhász István 10 kr., Szajkó Sámuel 1 kr., Gilányi Miklós 50 kr., Mészáros Sándor 50 kr., Árvayné 50 kr., Dierner Rudolf 10 kr., Viszlay István 10 kr., Belencsák Dániel 30 kr., Király István 4 kr., Kovács István 4 kr., Molnár Ferencz 6 kr., Kazay András 5 kr., Kovács József 4 kr., Borcs István 5 kr., Babos János 4 kr., Bárdos János 10 kr., Szombaty József 2 kr., Beregszászi József 2 kr., Friedman Farkas 20 kr., Löwe 10 kr., Czukermánd Ignác 10 kr., Bródy Károly 1 frt, Friedman Dávid Heő-Csabáról 2 frt. — Kir. kath. gym. igazgatóság gyűjtő-ivén 8 frt. Polgár György 1 frt, Baumgartl Boldizsár 1 frt, Dassievicz Gyula 1 frt, Vargha Ferencz 1 frt, Szőlgyémy Ferencz 1 frt, Weber István 1 frt, Andor Tivadar 1 frt, Bajay Amand 1 frt. — Furray János gyűjtőivén 20 frt 80 kr. Kis Károly 1 frt, Kacsúr Lajos 30 kr., Rác Zsigmondné 10 kr., Kőszeghy István ref. tanuló 50 kr., Goldstein Ignác 50 kr. ifj. Csoltai Ferencz 20 kr., Iglaji József 40 kr., Kirnel János 50 kr., Szántai Tóth István 50 kr., Rác József 50 kr., Schwartz Ignác 10 kr., Fodor Endre 2 frt, özv. Tóth Imréné 30 kr., Zurick János 1 frt, Lacy Lajos 1 frt, Doma István 2 frt, Janik Gyula 20 kr., Főzy Gyula 2 frt, Kiss István 3 frt, M. István 20 kr., Zachar András 30 kr., Lippay Ferencz 10 kr., Balázs A. 10 kr., Fekete István 20 kr., Hant Antal 10 kr., Czibik István 20 kr., Oszvath Pál 20 kr., Klein Ignác 20 kr., Elek Gábor 20 kr., Rik András 50 kr., Lenkey Tamásné 1 frt, Forgó Tamásné 50 kr., Kulcsár Sámuel 20 kr., N. N. 20 kr., Fekete János 10 kr., Lehoczky Tamás 10 kr., Fodor József 30 kr. — Múcsony előljárósága gyűjtőivén 95 kr. N. N. 5 kr., Babélya János 30 kr., Zupkó Mihály 10 kr., Tóth Miklós múcsonyi lakosok 50 kr. — Katona Jzsef gyűjtő-ivén 5 frt. Katona József 5 frt. — Alsó-Zsolcza előljárósága gyűjtőivén 56 kr. Bánrévi János 2 kr., Princz Adolf 2 kr., Kainka András 4 kr., Czibert Mihály 3 kr., Antal Mihály 2 kr., Pfefer Herman 2 kr., N. N. 4 kr., Kóhn Jakabné 2 kr., Roth 15 kr., Baksa Lajos Alsó-Zsolczáról 20 kr.

Hivatalos értesítés.

A város déli kerületében a hatósági orvosi teendőket Dr. Schwab Ármin megválasztott városi orvos látja el és lakásán Széchényi-utca 134 sz. a. délután 2—4. óráig rendel.

Miről a közönség tájékozásul értesítettik.

Kelt Miskolczon, 1894. július 9 én.

Pallaghy h. polgármester

Felolós szerkesztő és lap tulajdonos: Dr. Németh Imre.
Kiadó: Wesselényi Géza.

→ Ingek, gallérok, kezelők és nyakkendők. ←

NŐK, FÉRFIAK és GYERMEKEK

részére a legjobb minőségű **harisnyák**, ugyszintén mindennemű **fehérneműek** a legjobb gyártmány nagy választékban, továbbá **nap- és esőernyők**, kitűnő szabású **miederek**,

fiu-öltönyök, gyermekruhácskák, női- és gyermek-kötények és szoknyák, nagy választék **csipkék-, szallagok- és ruhadiszkekben**, a legújabb

futószőnyegek, siffonok, vásznak, himzéseik, abroszok, szervéták és törülközők

a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá előnyomatott kezdett és kész **kézimunkákat** minden hozzávalóval van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani.
Tisztelettel

BAUMGARTEN DÁNIEL Miskolcson,

Ferenczi B. könyvkereskedésével szemben.

20-30

*** K é z i m u n k a - t á r g y a k. ***

Legújabb ruhadiszkek.

Kötött harisnyák.

50. sz.
1894.

Árlejtési hirdetemény.

A rimaszombati izraelita hitközség a régi paplak átalakítása és megnagyobbítására ezennel árlejtési pályázatot hirdet, felhívának ennelfogva mindazok, kik ezen 11105 frt 75 krra előirányzott munkálatot elnyerni óhajtják, hogy 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatukat

f. évi július 29-ig bezárólag

az alóli hitközségi elnökhöz annál inkább adják be, mert a később benyújtandó ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A terv, költségvetés és árlejtési feltételek az elnöknel bármikor megtekinthetők.

Pályázni lehet az egész összmunkálatokra, vagy pedig külön a kőműves, külön az ács és külön az asztalos munkákra.

Rimaszombat, 1894. évi július hó 9.

Csillag Mór,

hitk. jegyző.

Dr. Cziner Miksa,

hitk. elnök.

Egy jó házból való fiú

tanoncúl felvétetik

Kardos Arnold József

mázoló- és faerező-mesternél,

Felső-Papszer-utca 19. szám alatt,

1-3

a Palóczy-szobor mellett.

Tanuló!

Egy jó házból való, szolid magaviseletű

13-14 éves fiú,

ki legalább 2 gymnasiumot végzett,

teljes ellátás mellett

géplakatos-üzletben

mint tanonc

felvétetik.

Szalontay József,

géplakatos-mester.

Tetemvár, Temetőalj 4. sz.

3-3

A Tetemváriban a Groszman-féle vendéglővel szemben egy három szobából álló

szép lakás,

konyha, speiz, fűskamra és bortartó-pincével, továbbá

egy szoba, konyha
fűskamrával, pincével

azonnal bérbe kiadó

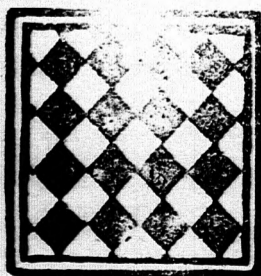
esetleg örökáron eladó.

Értekezhetni:

BERECZ JÓZSEFFEL

Peczeköz 2. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Miskolcson, Nagy-Major-utca 27-ik szám alatt egy a mai kor legkényesebb igényeinek is megfelelően felszerelt

CEMENTÁRU-GYÁRAT

nyitottam, hol is mindenféle e szakmába vágó kisebb és a legnagyobb méreteknek megfelelő vállalatokat is elfogadok,

Gyáramban készülnek kitűnő és valódi

PERLMOOSI-PORTLAND-CEMENTBŐL LEMEZEK

természetes vörös és fekete színben, különféle nagyságban és alakban, közönséges és mesterséges márványból készült épület-diszitmények.

Szállítok és elvállalok mindennemű cement-munkálatokat, u. m.: sima és kockázott betont, terrazzi gránit mozaik padozatot, vízvezető cement-csatornákat, falak száraztételét, abrakorompók, kádak és vizgyűjtők elkészítését, egész kripták építését cement, vagy gránit mozaikból, továbbá sírköveket, kehheimi, methalli és keramit márvány-lapokat és kőanyag-csöveket, mind a lehető legjutányosabb árak mellett.

Végül kérvén a nagyérdemű közönséget, méltóztassék kegyes pártfogásában részesíteni, vagyok

kitűnő tisztelettel

19-20

KLEIN ZSIGMOND cement- és csatornázási munkák vállalkozója.